

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ПРОФЕСІЙНИЙ ІМІДЖ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ
підготовки бакалавра
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми Початкова освіта

Силабус освітнього компонента «ПРОФЕСІЙНИЙ ІМІДЖ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, за освітньо-професійною програмою Початкова освіта

Розробник: Пріма Р. М., професор, завідувачка кафедри теорії і методики початкової освіти, доктор педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Вітюк В. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти
протокол № 4 від 19.10.2022 р.

Завідувач кафедри

Пріма Р. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти на базі ОС «молодший бакалавр» (ОКР «молодший спеціаліст»)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів: 150/5		Рік навчання – 2
		Семестр – 4
ІНДЗ: немає		Лекції – 10 год
		Практичні (семінарські) – 20 год
		Лабораторні –
		Індивідуальні –
	Самостійна робота – 110 год	
	Консультації – 10 год	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

ПІП **Пріма Раїса Миколаївна**

Науковий ступінь: **доктор педагогічних наук**

Вчене звання: **професор**

Посада: **завідувач кафедри теорії і методики початкової освіти**

Контактна інформація: 066-700-83-44, primar@ukr.net

Prima. Raisa@eenu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація. Освітній компонент «Професійний імідж майбутнього вчителя початкової школи» належить до переліку вибіркового навчального дисциплін, що пропонуються в рамках циклу загальної підготовки бакалаврів зі спеціальності 013 Початкова освіта на основі ОКР молодшого спеціаліста денної форми навчання. Навчальний контент дисципліни визначає компетентності, яких повинен набути студент першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Початкова освіта», алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни, що забезпечує загальний та професійний розвиток бакалавра.

Навчальна дисципліна «Професійний імідж майбутнього вчителя початкової школи» знайомить здобувачів освіти з іміджем та іміджелогією як науковими феноменами, понятійним апаратом іміджелогії, професійним іміджем учителя та способами його формування; іміджевими характеристиками сучасного вчителя початкової школи; професійною діяльністю і особистістю вчителя початкової школи; технологіями і техніками формування професійного іміджу. Силабус курсу розроблений з урахуванням інноваційного та особистісно орієнтованого підходів до підготовки майбутнього учителя початкової школи.

2. Пререквізити. Знання, уміння й навички, компетентності, яких набули студенти у процесі підготовки у закладах передвищої освіти.

Постреквізити. Знання, уміння й навички, компетентності, яких набудуть здобувачі освіти у ході засвоєння курсу, стануть необхідною основою для успішного складання атестаційного іспиту тощо.

Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою вивчення навчальної дисципліни «Професійний імідж майбутнього вчителя початкової школи» є ознайомлення здобувачів освіти з поняттями «імідж», «іміджелогія» як науковими феноменами; психологією іміджу та самопрезентації; роллю і функцією іміджу у навчально-професійній діяльності майбутнього вчителя початкової школи; змістом і структурою особистісно-професійного іміджу; технологіями і технікою його формування; розвивати бажання та вміння систематично працювати над створенням особистісно-професійного іміджу; вчити застосовувати технології формування та вдосконалення особистісно-професійного іміджу фахівця з початкової освіти; формувати іміджеву компетентність майбутнього вчителя початкової школи у навчально-професійній діяльності.

3. Завдання дисципліни: оволодіти термінологією, поняттями іміджелогії, а також сприяти здобуттю знань, виробленню вмінь і навичок, компетентностей для успішної самореалізації у майбутній професійній діяльності; показати роль і функції іміджу в навчально-професійній діяльності майбутнього вчителя початкової школи; схарактеризувати зміст і структуру особистісно-професійного іміджу; розкрити сутність іміджевих характеристик учителя початкової школи; ознайомити студентів із технологіями і техніками формування професійного іміджу, вчити способів ефективного самоіміджування; створювати умови для практичного застосування способів формування особистісно-професійного іміджу; розвивати потребу в самовдосконаленні особистісно-професійного іміджу.

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності	
Загальні компетентності	<p>ЗК-4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.</p> <p>СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності, визначені ЗВО</p> <p>СК-15. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби, умови та ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя.</p>

Програмні результати навчання	
ПРН-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.
ПРН-17	Використовувати відкриті електронні освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та удосконалювати власне е-портфоліо, створювати (за потреби) особисто або спільно з фахівцями нові електронні освітні ресурси, впорядковувати їх і надавати до них доступ учасникам освітнього процесу.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Лабор.	Самост. робота	Конс.	*Методи навчання	**Форми, методи оцінювання/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади професійного іміджу майбутнього вчителя початкової школи								
Тема 1. Імідж та іміджелогія	30	2	4		22	2	РП, РІД, РНМД	УЮ/ПЮ – 4 б. МППВПР /ЗД – 4 б.
Тема 2. Психологія іміджу та самопрезентації	30	2	4		22	2	РП, РІД, РНМД, ДС	МСК - 4 б МСО – 4 б
Тема 3. Імідж сучасного вчителя. Зміст і структура особистісно-професійного іміджу майбутнього вчителя початкових класів	30	2	4		22	2	РП, ДС, РНМД, КМ	УЮ/ПЮ – 4 б. МППВП Р/ЗД – 4 б.
Разом за змістовим модулем 1	90	6	12		66	6		24 б.
Змістовий модуль 2. Технології формування професійного іміджу майбутнього вчителя початкових класів								
Тема 4. Технології іміджування	30	2	4		22	2	РП, РІД, РНМД	УЮ/ПЮ – 4 б. МППВП Р/ЗД – 4 б.
Тема 5. Технологічне забезпечення формування професійного іміджу майбутнього вчителя початкової школи	30	2	4		22	2	РНМД, РІВ, ПФ	УЮ/ПЮ – 4 б. МППВП Р/ЗД – 4 б.
Разом за змістовим модулем 2	60	4	8		44	4		16 б.
Види підсумкових робіт (контрольна робота)								60 балів
Всього годин/Балів	150	10	20		110	10		100 б.

* Методи навчання

Традиційні

за джерелом знань

– словесні: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда (ЕБ – евристична, РБ – репродуктивна, ВБ – вступна, ПтБ – поточна, ПдБ – підсумкова), І – інструктаж (ВІ – вступний, ПтІ – поточний, ПдІ – підсумковий), РП/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами, РІВ – робота з інструментами візуалізації (таблицями, схемами, інтелект-картами, інфографікою, картами часу і т. ін.);

– наочні: ІЛ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження;

– практичні: РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ВІР – вправи (РВІР – репродуктивні, ПВІР – продуктивні, КВІР – конструктивні, ТВІР – творчі), ДР – дослідні роботи, ЗД – завдання, ЗВ – звіти

за характером пізнавальної діяльності студентів

ПІ – пояснювально-ілюстративні, РІ – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі

Інноваційні: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ПФ – портфоліо, МД – моделювання, МШ – мозковий штурм, НВ – навчаючи-вчуся, ТШ – ток-шоу, КМ – кейс-метод, ПР – проєкт, КВ – вебквест, квест, КБ – кубування за Б. Блумом, РЗБ – ромашка запитань Б. Блума, ДЩ – двосторонній щоденник, МДН – методи дистанційного навчання, МЕН – методи електронного навчання, ММН – методи мобільного навчання, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання.

** **Форми оцінювання:** усна (У), письмова (П).

** **Методи оцінювання:** УЮ/ЛЮ – усне/письмове індивідуальне опитування, УФО/ЛФО – усне/письмове фронтальне опитування, Т – тестування, МКР – модульна контрольна робота, МПК – метод програмованого контролю, МППВІР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МСК – метод самоконтролю, МСО – метод самооцінки.

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Перелік питань	К-сть годин
1	Професійний образ учителя нового покоління всвітлі державних документів: – <i>Концептуальні засади Нової української школи</i> <i>Професійний стандарт «Учитель початкових класів ЗЗСО»</i>	22
2	Підготувати глосарій до курсу «Професійний імідж майбутнього вчителя початкової школи»	22
3	Скласти педагогічні кейси: 1. «Спогади про мого першого вчителя». 2. «Сучасний учитель початкової школи. Який він?». 3. «Покликання до праці вчителя початкової школи». 4. «Професійна успішність і професійний імідж учителя початкової школи». 5. «Індивідуальна траєкторія професійного імідж майбутнього вчителя Нової української школи»	22
4	Виконати творчий проєкт «Яким я уявляю себе через 5 років» (у формі педагогічного есе, або у формі презентації, творчо оформити, проілюструвати). Презентувати декілька висловів, гасел, які могли би підвищити власну самооцінку (наприклад, «Я багато працюю, тому неодмінно досягну успіху», «У мене великий потенціал», «Я успішно склади сесію» тощо)	22
5	«Портфоліо студента» (індивідуальний проєкт). «Імідж-портрет учителя Нової української школи» (груповий проєкт). Технології ефективного самоіміджування.	22

IV. Політика оцінювання

Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних, лабораторних занять, самостійної роботи, виконання ІНДЗ тощо.

Поточна оцінка – це сума балів, які отримує здобувач освіти за поточну роботу з відповідних тем освітнього компонента. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначає силабус освітнього компонента. Результати поточного контролю знань здобувачів освіти вносяться до журналу обліку роботи академічної групи і враховуються під час виставлення підсумкового балу з ОК.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність, становить **100 балів**.

У Положенні про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки визначено правила, порядок та процедуру визнання результатів навчання. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом освітнього компонента.

Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, семінарів, підготовці наукових публікацій, конкурсах студентських наукових робіт, тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК:

- виступ із доповіддю на секційному засіданні конференції, участь у майстер-класі – 10 балів;
- підготовка наукової публікації у збірнику тез – 5 балів, у фаховому журналі – 10 балів;
- призове місце у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт – 20 балів.

При цьому загальна кількість балів, що вноситься до відомості за поточну роботу, не може перевищувати 100.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом (програмою) ОК.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Повторне складання заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим.

З поважних причин (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)) навчання може відбуватися за індивідуальним графіком (онлайн) за погодженням із деканом факультету. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. До практичних занять здобувачі освіти готують навчально-методичні кейси (електронні, рукописні, друковані) та презентують їх в аудиторії із застосуванням мультимедійної презентації та сучасних інструментів освітнього процесу (інфографіки, інтелект-карти, таблиці, схеми, інтерактивні стрічки, діаграми і т. ін.). Пропуски практичних занять відпрацьовуються: здобувач освіти опрацьовує тему самостійно, виконує практичні завдання до теми, укладає навчально-методичні кейси. На консультаціях здобувач освіти має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки, зокрема:

- не толерувати плагіат, списування, неправомірне використання чужих напрацювань;
- використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та правильно оформляти покликання на використані інформаційні джерела;
- подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаною іншими особами; мінімальний відсоток унікальності – 60 %.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з підсумкового контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залікова контрольна робота, що проводиться у вигляді тестування, нараховує 30 питань (2 бали за правильну відповідь), тобто максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати, – 60 балів. До отриманих балів за контрольну роботу додаються бали поточного контролю (60 б. + 40 б. = 100 б.).

Питання до заліку: тестові завдання з тем, визначених у силабусі.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Барна Н. В. Іміджологія: Навч. посіб. для дистанц. навч. / За наук. ред.
2. В. М. Бебика. К.: Університет «Україна», 2008. 217 с.
3. Болсун С. А. Азбука для вчителя: навч.-метод. пос. Кіровоград, 2005.
4. Данильчук Л. А. Основы имджа и этикета: учеб. пособ. К., 2009. 234с.
5. Дмитриева Н. А. Загадки мира моды: Очерки о культуре моды Евразии. Донецк: Сталкер, 1998. 464с.
6. Довга Т. Я. Імідж сучасного вчителя: навч.-мет. посіб. Вид. 2-ге, перероб. І доп. Кіровоград: ПП "Ексклюзив-Систем", 2015. 146 с.
7. Етика ділового спілкування: Курс лекцій / Т. К. Чмут, Г. Л. Чайка, М. П. Лукашевич, І. Б. Осечинська. 2 вид., стереотип. К., 2003. 208 с.
8. Єлізарова І. О. Стиль ділового успіху. Навч. посіб. К.: Кондор, 2008. 76с.
9. Імідж і здоров'я: термінологічний словник. Навчальний посібник /Автор-укл. Т. Я. Довга. – Харків: ФОП Озеров Г. В., 2017. 72 с.
10. Квеско Р. Б., Квеско С. Б. Имиджология: учеб. пос. [Текст]. Томск: Изд-во ТПУ, 2008. 116 с.
11. Мода. Стиль. Одяг: термінологічний словник. Навчальний посібник /Автор-укл. Т. Я. Довга. Харків: ФОП Озеров Г. В., 2017. 80 с.
12. Палеха Ю. І. Іміджологія:[навч. пос. / заг. ред. З. І. Тимошенко]. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. 324 с.
13. Панфилова А. П. Имидж делового человека: учеб. пос. СПб., 2007.
14. Педагогічна майстерність : підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф.

Кривонос / за заг. ред. І. А. Зязюна. Київ : Вища школа, 2004. 422с.

15. Ушакова Н. В., Стрижова А. Ф. Имиджология: Учебное пособие. М.: Издательско-торговая корпорация "Дашков и К", 2009. 280с.

16. Федій О. А. Естетотерапія. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: Видавництво "Центр учбової літератури", 2012. 304с

Додаткова

1. Бондаренко І. С. Іміджологія у системі гуманітарних знань: культурно-освітні стратегії: монографія. Запоріжжя, 2016. 305 с.

2. Гид по стилю для успешной карьеры и личной жизни / Автор-сост. Т. В. Яковлева. М.: Эксмо, 2006. 320с.

3. Горчакова В. Прикладная имиджология. Ростов-на-Дону:Феникс, 2010. 478 с.

4. Горчакова В. Техники перевоплощения. Имидж-тренинг в 33 шага / В. Горчакова. Ростов-на-Дону: Феникс, 2010. 320 с.

5. Данильчук Л. А. Основы имиджа и этикета: учебное пособие. К.: Кондор, 2009. 234с.

6. Ковальчук А. С. Основы имиджологии и делового общения: учебное пособие для студентов вузов. Изд. 6-е, перераб. и доп. Ростов н/Д : Феникс, 2009. 282 с.

7. Панфилова А. П. Имидж делового человека: учебное пособие. СПб.:ИВЭСЭП, Знание, 2007. 490 с.

8. Сагач Г. М. Риторика: навч. посіб. для студентів. 2-е вид., перероб. і доп. К. : Вид. дім «ІнЮре», 2000. 568 с.

9. Ушакова Н. В. Имиджология: учебное пособие / Н. В. Ушакова, А. Ф. Стрижова. М.: ИТК «Дашков и К», 2009. 280с

Електронні ресурси і бази даних

www.nbu.gov.ua/ Національна бібліотека України ім. І. І. Вернадського
www.dnpg.gov.ua/ Національна академія педагогічних наук України
Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського НАПН України

<http://library.kr.ua/> Обласна універсальна наукова бібліотека імені Д. І. Чижевського

www.osvita.ua/ Довідкова інформація, статті провідних фахівців освіти
www.mon.gov.ua/ Офіційний веб-сайт МОН України www.uk.wikipedia.org/ Україномовна версія он-лайн енциклопедія «Вікіпедія

<http://elibrary.ru/> Наукова електронна бібліотека

chl.kiev.ua/cgi-bin/sp/index.php... Віртуальна бібліотечна довідка